

מסכת יבמות

פרק יו

א. האשה שהלך בעלה וצרתה למדינת הים, ובאו ואמרו לה מת בעלה, לא תנשא ולא תתניבם, עד שתדע שמא מעברת היא צרתה. היתה לה חמות, אינה חוששת. יצתה מלאה חוששת. רבי יהושע אומר, אינה חוששת:

ב. שתי יבמות, זו אומרת מת בעלי וזו אומרת מת בעלי, זו אסורה מפני בעלה של זו וזו אסורה מפני בעלה של זו. לזו עדים ולזו אין עדים, את שיש לה עדים, אסורה. ואת שאין לה עדים, מתרת. לזו בנים ולזו אין בנים, את שיש לה בנים, מתרת. ואת שאין לה בנים, אסורה. נתיבמו ומתו היבמין, אסורות להנשא. רבי אלעזר אומר, הואיל והתרו ליבמין, התרו לכל אדם:

ג. אין מעידין אלא על פרצוף פנים עם החטם, אף על פי שיש סימנין בגופו ובכליו. אין מעידין אלא עד שתצא נפשו, ואפלו ראוהו מגיד, וצלו, והחיה אוכלת בו. אין מעידין אלא עד שלשה

ימים. רבי יהודה בן בבא אומר, לא כל האדם ולא כל המקום ולא כל השעות שוין:

ד. נפל למים, בין שיש להן סוף, בין שאין להן סוף, אשתו אסורה. אמר רבי מאיר, מעשה באחד שנפל לבור הגדול, ועלה לאחר שלשה ימים. אמר רבי יוסי, מעשה בסומא שירד לטבל במערה, וירד מושכו אחריו, ושהו כדי שתצא נפשם, והשיאו נשותיהם. ושוב מעשה בעסאי באחד ששלשלוהו לים, ולא עלה בידם אלא רגלו, אמרו חכמים, מן הארכבה ולמעלה, תנשא. מן הארכבה ולמטה, לא תנשא:

ה. אפלו שמע מן הנשים אומרות, מת איש פלוני, דיו. רבי יהודה אומר, אפלו שמע מן התינוקות אומרים, הרי אנו הולכין לספד ולקבר את איש פלוני, בין שהוא מתפון ובין שאינו מתפון. רבי יהודה בן בבא אומר, בישראל עד שיהא מתפון. ובגוי, אם הנה מתפון, אין עדותו עדות:

ו. מעידין לאור היר ולאור הלבנה, ומשיאין על פי בת קול. מעשה באחד שעמד על ראש הקר ואמר, איש פלוני בן פלוני ממקום פלוני מת, הלכו ולא מצאו שם אדם, והשיאו את אשתו. ושוב מעשה בצלמון באחד שאמר, אני איש פלוני בן איש פלוני, נשכני נחש, והרי אני מת, והלכו ולא הכירוהו, והשיאו את אשתו:

ז. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, כְּשִׁירְדִּיתִי לְנִהְרְדָּעָא לְעֵבֶר הַשְּׁנָה, מָצֵאתִי
נִחְמֶיָה אִישׁ בֵּית דָּלִי, אָמַר לִי, שְׁמַעְתִּי וְשָׂאִין מְשִׁיאִין אֶת הָאִשָּׁה
בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל עַל פִּי יֶד אֶחָד, אֲלֹא רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא. וְנוֹמַתִּי לוֹ,
כֵּן הַדְּבָרִים. אָמַר לִי, אָמַר לָהֶם מִשְׁמִי, אַתֶּם יוֹדְעִים שֶׁהַמְּדִינָה
מְשַׁבֶּשֶׁת בְּגִיטוֹת, מְקַבְּלָנִי מִרְבֵּן גַּמְלִיאֵל הַזֵּקֵן, שְׁמַשְׂאִין אֶת
הָאִשָּׁה עַל פִּי יֶד אֶחָד. וְכִשְׁבָּאתִי וְהִרְצִיתִי הַדְּבָרִים לִפְנֵי רַבֵּן
גַּמְלִיאֵל, שָׁמַח לְדַבְּרִי, וְאָמַר, מָצֵאנוּ חֵבֶר לְרַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא.
מִתּוֹךְ הַדְּבָרִים נִזְכָּר רַבֵּן גַּמְלִיאֵל, שֶׁנִּהְרְגוּ הַרוּגִים בְּתֵל אַרְזָא,
וְהַשִּׂיא רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הַזֵּקֵן נִשְׁוֹתִיהֶם עַל פִּי יֶד אֶחָד, וְהִחְזָקוּ לִהְיוֹת
מְשִׂיאִין עַל פִּי יֶד אֶחָד. וְהִחְזָקוּ לִהְיוֹת מְשִׂיאִין יֶד מִפִּי יֶד, מִפִּי
עָבֵד, מִפִּי אִשָּׁה, מִפִּי שְׁפָחָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמְרִים, אִין
מְשִׂיאִין אֶת הָאִשָּׁה עַל פִּי יֶד אֶחָד. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, לֹא עַל פִּי
אִשָּׁה, וְלֹא עַל פִּי עָבֵד וְלֹא עַל פִּי שְׁפָחָה, וְלֹא עַל פִּי קְרוֹבִים. אָמְרוּ
לוֹ, מַעֲשֵׂה בְּבִנֵּי לִוִּי שֶׁהִלְכוּ לְצַעַר עִיר הַתְּמָרִים, וְחָלָה אֶחָד מֵהֶם
בְּדֶרֶךְ, וְהִבִּיאֻהוּ בְּפִנְדָּק, וּבְחִזְרָתָם אָמְרוּ לְפִנְדָּקִית אֵיָה חֲבֵרְנוּ,
אָמְרָה לָהֶם מֵת וְקִבְרָתוֹ, וְהַשִּׂיאוּ אֶת אִשְׁתּוֹ. אָמְרוּ לוֹ, וְלֹא תִהְיֶה
כְּהֶנֶת פְּפִנְדָּקִית. אָמַר לָהֶם, לְכַשְׁתָּהּ פְּנִדָּקִית נְאֻמָּנָה. הַפְּנִדָּקִית
הוֹצִיָּאה לָהֶם מִקְלוֹ וְתַרְמִילוֹ וְסֵפֶר תּוֹרָה שֶׁהָיָה בְּיָדָהּ:

